

CEDIS JE U PRETHODNIH DESET GODINA ZNAČAJNO POBOLJŠAO ULAGANJA U MREŽU

U PROTEKLOJ DECENII DOBILI 30 ODSTO VIŠE KORISNIKA

■ U kompaniji je trenutno prioritetna revitalizacija srednjenaopske i niskonaponske mreže

Ulaganje u mrežu značajno je poboljšano u prethodnih deset godina, dok je broj korisnika se za to vrijeme povećan 30 odsto, kazao je inženjer Crnogorskog elektrodistributivnog sistema (CEDIS) Ranko Vuković, dodajući da je zbog povećane potrošnje pred njegovom kompanijom težak zadatak ispunjenje propisanih standarda u toj oblasti.

On je, na konferenciji Sadašnjost i potencijali crnogorske energetike, ukazao da zbog nepovoljnih geografskih uslova imamo mali udio kablovskih vodova.

"Uz ukupnu dužinu distributivne mreže u Crnoj Gori koja je veća od 19.000 kilometara, imamo svega 35 trafostanica na 100 kilometara kvadratnih, što pokazuje koliko je to nepovoljnije u odnosu na razvijene zemlje", naglasio je Vuković na panelu Kvalitet snabdijevanja električnom energijom, prenos i distribucija, ulaganja u prenosnu i distributivnu mrežu u Crnoj Gori.

CEDIS je, kako Vuković nagašava, postigao krupan napredak u kvalitetu isporuke električne energije.

PRIORITETNI PROJEKTI

U kompaniji trenutno, kako je na panelu istakao predstavnik CEDIS-a, prioritetna je revitalizacija srednjenaopske i niskonaponske mreže, posebno amortizovanih vazdušnih vodova do deset i 0,4 kilovolta.

"To je i izazov kad je u pitanju kvalitet napajanja i standardi u toj oblasti koji su veoma strogi, što je CEDIS prepoznao pa je u trogodišnjem in-

IMAMO SVEGA 35 TRAFOSTANICA NA 100 KILOMETARA KVADRATNIH, ŠTO POKAZUJE KOLIKO JE TO NEPOVOLJNIJE U ODNOSU NA RAZVIJENE ZEMLJE, KAZAO JE VUKOVIĆ

Bez prekida dužeg od 24 sata

vesticionom planu predvidio ulaganja u iznosu od 32 miliona u taj dio sistema", kazao je Vuković.

Govoreći o realizovanim ulaganjima, osim projekta modernizacije i mjerena potrošnje električne energije u svakom gradu na Crnogorskem primorju, izgrađena je trafostanica 35/10 kilovolti, a Podgorica je dobila trafostanicu PG 5, dok su PG 3 i PG 4 potpuno rekonstruisane.

"Izgrađena je i trafostanica 35/10 kilovolti u Danilovgradu, dvije u Nikšiću, kao i veliki broj trafostanica naponskog nivoa 10/0,4 kilovolti. Rezultat je smanjenje gubitaka struje sa više od 20 na 14,9 odsto u prošloj godini", naveo je Vuković.

ENERGETSKA EFIKASNOST

Direktor Direktorata za energetsku efikasnost u Ministarstvu ekonomije Marko

Misija Regulatorne agencije za energetiku (RAE), kako je ukazala njihova predstavnica Milica Knežević, je da pomogne u procesu povećanja stepena kvaliteta. Ona je podsjetila da je RAE donijela akt o obezbjeđivanju minimuma kvaliteta, te da će energetski subjekti uskoro morati da poštuju pravila koja se odnose na kvalitet snabdijevanja, kao i da ne smije biti prekida napajanja dužeg od 24 sata, jer će u suprotnom korisnike sljedovati finansijska

nadoknada.

"Korak ka boljem praćenju minimuna kvaliteta električne energije je uvođenje SKADA sistema, što je jedan od prioriteta CEDISA. Prvi preduslov je modernizacija mjerjenja potrošnje, a u tom cilju je i revitalizacija TS 10/0,4kV, kao i razvlačenje optike elektro-distributivnom mrežom, te implementacija obnovljivih izvora energije. Sve zajedno dobra je osnova za uvođenje pametnih mreža", zaključeno je na konferenciji.

Radulović na panelu je govorio o značaju energetske efikasnosti na politiku električne energije.

"Optimizacijom potrošnje energije i te kako utičemo na korišćenje energetskih resursa i indirektno podizemo i kvalitet struje", smatra Radulović.

Stoga su, kako je dodao, predstavnici Vlade krajem

prošle godine kroz projekat Biznis karavan obišli sve opštine i uvidjeli probleme i sva-kodnevne izazove, među kojima je i korišćenje struje.

"Zbog svega toga ćemo, u saradnji sa CEDIS-om, realizovati veliki projekt čiji je cilj poboljšanje kvaliteta napajanja, umjesto otklanjanja kvarova", istaknuto je na panelu.

Učesnik diskusije bio je i generalni direktor direktorata za energetiku u Ministarstvu ekonomije Miodrag Čanović. On je naglasio da se ciljevi Crne Gore u oblasti energetike poklapaju sa ciljevima Energetske zajednice.

"Riječ je o većoj sigurnosti snabdijevanja strujom, privlačenju investicija u izgradnju energetskih kapaciteta, povećanju korišćenja obnovljivih izvora energije, unapređenju energetske efikasnosti i razvijanju tržišne konkuren-cije, na čemu se u prethodnom periodu predano radilo", rekao je Čanović i najavio da će podmorski kabl biti u funkciji naredne godine.

Zatvarajući konferenciju ministarka ekonomije Dragica Sekulić poručila je da su otvoreni za sve predloge i sugestije u cilju konsolidovanja energetskog sektora i dostizanja propisanih stan-darda.

D.J.